

Patientegen märkning vid ortopedisk kirurgi, NÄL/NU-sjukvården

Förändringar sedan föregående version
Ny rutin

Bakgrund och syfte

Säker kirurgi med förbättrat flöde. De preoperativa förberedelserna skall kunna påbörjas tidigt på morgonen så att operationsstart sker kl 08:30.

Vilka berörs

Läkare, ortopedkliniken samt AnOpIva

Personal på operationsavdelningen, NÄL

Avgränsningar

Inkluderade patienter

- Ortopediska patienter ålder 18-75 år inkluderas.

Exkluderade patienter

Följande patientgrupper skall märkas av operator:

- Barn samt patienter över 75 år
- Patienter med nedsatt kognitiv förmåga
- Patient med UCL-skada (Föregås av stabilitetstest)
- Patient med distal bicepsseneruptur

Utförande

När sker märkning

Märkning sker när patienten kommer till anestesiavdelningen för preoperativ förberedelse. Märkning sker på förberedelserummet eller preoperativt center.

Hur märkningen går till

Rutinen gäller samtliga patienter som kommer hemifrån för kirurgi; både dagkirurgiska, förlängd dagvård och patient som skall slutenvårdas post-operativt. Patienten får en märkpenna och ombeds att märka sig själv genom att rita en ca 10 cm lång pil som pekar mot den kroppsdel som skall opereras. Pilen skall ritas ca 1 dm från området som skall opereras. Patienten behöver inte märka specifikt finger eller fingrar, specifik tå eller tår.

Märkning sker med vattenfast märkpenna.

Kontroll av sjuksköterska

Den sjuksköterska som tar emot patienten kontrollerar att patienten märker på samma sida som journaltexten i Melior anger. Då märkning skett på den sida som journaltext anger fortsätter det preoperativa arbetet.

Om det i journaltexten inte klart föreligger uppgift om aktuell sida eller om patienten inte kan eller vill märka sig själv skall huvudoperatör tillkallas innan det preoperativa arbetet fortsätter.

Även i de fall där patientens uppfattning om sida och journaltextens uppgift inte är samstämmig skall huvudoperatör tillkallas innan det preoperativa arbetet fortsätter.

Kontroll av huvudoperatör

Huvudoperatören kontrollerar att rätt sida blir opererad.

Operatören pratar alltid med patienten före operationen och förvissar sig om att rätt sida är märkt samt samspråkar med patienten om vilken/vilka tår/fingrar som skall opereras i förekommande fall.

Operatören går preoperativt igenom journaltext och eventuella röntgenbilder för att försäkra sig om att rätt sida opereras.

Slutgiltig kontroll sker vid preoperativ incheckning med hela operationslaget på plats i operationssalen.

Om operatören får förhinder

Om operatören blir sjuk eller på annat sätt blir förhindrad skall Akutoperatör (AOP) kontaktas och alternativ operatör utses.

Om alternativ operatör ej kan utses skall AOP meddela sektionsledare på operation senast kl 07.30 på operationsdagen.

Förberedelserna skall då stanna upp och inte återupptas förrän det är klarlagt om annan operatör finns tillgänglig eller om operationen skall ställas in.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Ortopedi

Innehållsansvar: Thomas Berglund, (thobe3), Överläkare

Godkänd av: Hans Svensson, (hansv16), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10097-1869289359-279

Version: 1.0

Giltig från: 2026-03-16

Giltig till: 2028-03-16